प्रतिमन्त्रमुत्तरैरुत्तरैर्गृह्णाति ॥४४॥ काण्वानां च यथाश्रुति विनियोगक्रमेण च आपो ग्रहीतव्याः । सं॰ पूर्वमप्सु [चतुर्गृहीत]होमः पश्चात्तासां ग्रहणम् ।

आपः स्वराज इति (१०. ४) मरीचीर्गृहीत्वा-गृहीत्वाञ्जलिना सर्वासु सꣳसृजति ॥४५॥ सारस्वतीषु च मरीचिषु च न होमः प्रतिषेधात् । सं॰ मरीचीरञ्जलिना गृहीत्वा सर्वास्वप्सु [प्रत्येकं] तूष्णीं संसृजति । [सूर्यरश्मिभिरुद्धृता आपो मरीचयः] ।

औदुम्बरे पात्रे समासिञ्चत्येना मधुमतीरिति (१०. ४) ॥४६॥ सं॰ एना अपः एकस्मिन्महति पात्रे संति एकीकर्तुं निनयति · [प्रत्येकं मन्त्रावृत्तिः] ।

मैत्रावरुणाधिष्ण्यस्य पुरस्तान्निदधात्यनाधृष्टाः सीदतेति (१०. ४) ॥४७॥

पात्राणि च तूष्णीं पालाशौदुम्बरनैयग्रोधपादाश्वत्थान्यभिषेकाय ॥४८॥ चशब्दात्पुरस्तान्निदधाति । सं॰ अभिषेकार्थमेतानि पात्राण्यासादयति ।

उक्थ्यः श्वः ॥४९॥ पयस्या मैत्रावरुणी माध्यन्दिनीयैः सह ॥५०॥

शतꣳ सहस्राणि दक्षिणा ॥५१॥ सं॰ गवां लक्षमित्यर्थः ॥ ॥ चतुर्थी कण्डिका ॥४॥ ॥

मरुत्वतीयान्ते पात्राणि पूर्वेण व्याघ्रचर्मास्तृणाति सोमस्य त्विषिरिति (१०. ५ ॥१॥ अगृहीते माहेन्द्रꣳ इति वचनात् (५. ३. ५. २) सर्वमरुत्वतीयानामन्ते । सं॰ मैत्रावरुणाधिष्ण्यस्य पुरस्तादासादितपात्राणां पुरस्तात् ।

अपरेऽन्ते सीसं निदधाति ॥२॥ सं॰ चर्मणः पश्चाद्भागे ।

पार्यानामग्नये स्वाहेति (१०. ५) षड्जुहोति प्रतिमन्त्रम् ॥३॥ पार्यानि हि प्रकृत्याह षट् पुरस्तादभिषेकस्येति (५. ३. ५. ६)। सं॰ पार्यसंज्ञकानां [होमानां मध्ये]।

पवित्रे कृत्वा हिरण्यमेनयोः प्रवयति ॥४॥

ताभ्यामुत्पुनात्यपः सवितुर्व इति (१०. ६) ॥५॥ अभिषेचनीया अपः · पौर्णमासिकेन विधिना पवित्रकरणम् तुल्यं हि शास्त्रमत्र ।

अभिषेचनीयेष्वेना व्यानयति सधमाद इति (१०. ७) ॥६॥ सं॰ पालाशादिचतुर्षु पात्रेषु चतुर्धा विभज्य व्यानयति एना अपः ।

तार्प्यं परिधापयति ॥७॥ [तार्प्यशब्दं स्वयमेव व्याकरोति ·]

क्षौमम् ॥८॥ सं॰ तार्प्यशब्दार्थमाह · क्षुमा अतसी तस्य विकारः ।